

94వ అధ్యాయం

۹۴ - بَابُ إِكْرَامِ الضَّيْفِ

అతిథులకు మర్యాద చేయటం గురించి

దివ్య ఖుర్ఆన్ లో అల్లాహ్ సెలవిచ్చాడు :
 “ఓ ప్రవక్తా! ఇబ్రాహీమ్ యొక్క గౌరవనీయులైన అతిథులగాధ నీకు చేరిందా? వారు అతని వద్దకు వచ్చి ‘మీకు సలామ్’ అని అన్నారు. అతను, ‘మీకు కూడా సలామ్ - ఎవరో కొత్తవారులాగా ఉన్నారు’ అని అన్నాడు. తరువాత అతను తన ఇంటికి వెళ్ళి, ఒక (వేపబడిన) బలిసిన మంచి ఆవు దూడను తెచ్చి అతిథుల ముందుపెట్టాడు. (కాని వారు దాన్ని తినకపోవటంతో ఆశ్చర్యపోయి) మీరు ఎందుకని తినటం లేదు?” అని అడిగాడు.
 (అజ్ జారియాత్ : 24 - 27)

“(లూత్ ఇంటికి అతిథులు రాగానే) అతని జాతి ప్రజలు అప్రయత్నంగానే అతని ఇంటి వైపునకు పరుగెత్తారు. మొదటినుండి వారు ఇలాంటి నీచవు పనులకే అలవాటు పడ్డ వారు. లూత్ వారితో ఇలా అన్నాడు : “సోదరులారా! ఇదిగో, నా కూతుళ్ళు ఉన్నారు. వీరు మీకు ఎక్కువ పరిశుద్ధులు అయినవారు. కొంచెమన్నా దేవునికి భయపడండి. నా అతిథుల విషయంలో నన్ను అవమానంపాలు చెయ్యకండి. మీలో ఒక్కడైనా మంచివాడు లేడా?”
 (హూద్ : 78)

706. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రబోధించారు : దేవుణ్ణి, అంతిమదినాన్ని విశ్వసించేవారు తమ అతిథులకు మర్యాద చేయాలి. దేవుణ్ణి, అంతిమ

قال الله تعالى : ﴿ هَلْ أَنْتَ حَدِيثٌ صَبِيْفٌ إِبرهيمَ الشكرميت ﴿۱۱﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُشْكِرُونَ ﴿۱۲﴾ فَرَأَى إِلَى أَهْلِيهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ ﴿۱۳﴾ فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿الذاريات : ۲۴ - ۲۷﴾ . وقال تعالى : ﴿ وَجَاءَهُمْ قَوْمُهُ بِرِعْمٍ إِبْرِيمَ وَيَنْ قَبْلُ كَانُوا يَسْتَمْلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَفْقَهُ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَخْزُونِ فِي ضَيْفِي أَلَيْسَ بِمَنْكُرٍ لِرَجُلٍ رَشِيدٍ ﴿هود : ۷۸﴾ .

۷۰۶ - عن أبي هريرة رضي الله عنه أن النبي ﷺ قال : «مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ، وَمَنْ كَانَ

దినాన్ని విశ్వసించేవారు తమ బంధువులతో మంచినంబంధాలు పెట్టుకోవాలి. దేవుణ్ణి, అంతిమదినాన్ని విశ్వసించేవారు పలికితే మంచిమాటే పలకాలి లేదా మౌనం వహించాలి.”

(బుఖారీ - ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీలోని సంస్కార ప్రకరణం, సహీహ్ ముస్లింలోని విశ్వాస ప్రకరణం)

707. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా చెబుతుండగా తాను విన్నానని హజ్రత్ అబూ సురైహ్ ఖువైలిద్ బిన్ అమ్ ఖుజాయీ (రజి) తెలియజేశారు: దేవుణ్ణి, అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించేవారు తమ అతిథుల్ని గౌరవిస్తూ వారి హక్కుని నెరవేర్చాలి.

అప్పుడు కొంతమంది సహచరులు, “దైవప్రవక్తా! అతని హక్కు ఏమిటి?” అని అడిగారు. అందుకాయన, “ఒక పగలు, ఒక రాత్రి (ఆతిథ్యం పుచ్చుకోవటం) అతని హక్కు. మూడు రోజులు అతనికి సాధారణ ఆతిథ్యమివ్వాలి. అంతకంటే ఎక్కువ రోజులు ఆతిథ్యమిస్తే అది (అతిథికి) దానం ఇచ్చినట్లుగా భావించబడుతుంది.

(బుఖారీ - ముస్లిం)

ముస్లింలలోని వేరొక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, “తన సోదరుని దగ్గర ఎక్కువ కాలం (అతిథిగా) ఉండి అతన్ని పాపంలో పడవేయటం ఏ ముస్లింకూ సమ్మతం కాదు” అని దైవప్రవక్త (సల్లం) అన్నారు.

يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَصِلْ رَحِمَهُ وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ» متفقٌ عليه .

۷۰۷ - وعن أبي شريح خويلد بن عمرو الخزازي رضي الله عنه قال : سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يقول : «مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ صَيفَهُ جَائِزَتَهُ» قالوا : وما جَائِزَتُهُ يا رسولَ اللهِ؟ قال : «يَوْمُهُ وَلَيْلَتُهُ، وَالصَّيَافَةُ ثَلَاثَةُ أَيَّامٍ، فَمَا كَانَ وَرَاءَ ذَلِكَ فَهُوَ صَدَقَةٌ عَلَيْهِ» متفقٌ عليه . وفي روايةٍ لمسلمٍ : «لَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يُقِيمَ عِنْدَ

అది విని ఆయన అనుచరులు కొంత మంది, “దైవప్రవక్తా! అతిథి అతన్ని పాపంలో ఎలా పడవేస్తాడు?” అని అడిగారు. దానికాయన, “అతిథ్యకర్త దగ్గర సత్కరించటానికి ఏమీ లేనప్పుడు అతిథి తిష్టవేసి కూర్చుంటే (అతిథ్యకర్త ఏం చేస్తాడు?)” అని అన్నారు.

أَجِبِهِ حَتَّى يُؤْتِمَهُ، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ! وَكَيْفَ يُؤْتِمُهُ؟ قَالَ: «يَقِيمُ عِنْدَهُ وَلَا شَيْءَ لَهُ يَفْرِيهِ بِهِ».

(సహీహ్ బుఖారీలోని సంస్కార ప్రకరణం, సహీహ్ ముస్లింలోని సంప్రాప్త వస్తువుల ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

ఈ హదీసులో అతిథికి - అతిథ్యకర్తకు మధ్య ఉండాల్సిన నైతిక సంబంధాలు, నియమ నిబంధనల గురించి వివరించటం జరిగింది. ఇంటికి వచ్చిన అతిథికి తొలిరోజు రేయింబవళ్ళు తమకు ఉన్నంతలోనే అత్యుత్తమంగా మర్యాదలు చేయాలి. తరువాత రెండ్రోజుల వరకు సాధారణ రీతిలోనే అతిథ్యమివ్వాలి. మూడు రోజులు అయిన తరువాత అతిథి స్వయంగా తన నైతికవిధిగా భావించి అక్కణ్ణుంచి వెళ్ళిపోవాలి. అలా వెళ్ళిపోకుండా అక్కడే తిష్టవేసి కూర్చుంటే తను అతిథ్యకర్త దగ్గర దానం పుచ్చుకుంటున్నట్లుగా పరిగణించటం జరుగుతుంది.

